



MARMORERING: Det er jammen ikke lett å se at golvet i stua på Høvelsrud gård på Helgøya er malt treverk etter at dekorasjonsmaler Anne Louise Gjør har marmorert det. Det ser mer ut som blankt griser, sier Anne Louise som også har jobbet på slottet og i Røkke-hytta. Rundt døra har hun gjenskapet to søyler.

linoleumsbelegg. – Marmorering er begrensningens kunst. Hvis man overdriver blir det bare

Dekorasjonsmalere kalles dem som svinger malerpenselen for å gjenskape flere hundre år gamle utsmykkinger. Stadig flere vil ha gårdene sine slik de var før.

TEKST: HANNE METTE WALHOVD FOTO: TROND LILLEBO

Bak lag med maling og gamle tapeter kan det skjule seg kunstskatter for dem som tar seg tid til å lete. Når bondene på 1700-tallet ville kopiere stilen til de mer velstående borgerne i byene, fant de sine egne – og langt billigere – metoder. I stedet for dyre tapeter hyret de inn dekorasjonsmalere til å male veggene slik at de lignet de kostbare tapetene. Dører av billig treverk ble ådret for å imitere mer eksklusivt treverk, og golv og vegger ble marmorert for å illudere ulike steintyper. På den måten kunne byggherren også få akkurat den fargen han selv ville på «marmoren». Nederst på panelet utvendig hadde hovedbygningene gjerne også en bord av tre, malt slik at den minnet om murstein, for å få et mer herskabelig preg på bygningen. Ved hjelp av slike knep og omreisende dekorasjonsmalere fikk gårdene en langt mer eksklusiv look.

– Utover på 1800-tallet fikk imitasjonskunsten stadig høyere status, og etter hvert ble imitasjonene og kopiene sett på som det fineste og edleste, sier dekorasjonsmaler Anne Louise Gjør.

■ En av dem som dro Hedmark rundt for å dekorere gårder og hus på 1800-tallet var dekorasjonsmaler Anders Rud.

– Og nå går vi i hans fotspor, og gjenskaper hans dekor, sier dekorasjonsmaler Wenche Wedvik Hagen.

Hun og Anne Louise får stadig telefoner fra eiere av lokale gårder som vil restaurere gården tilbake til det originale.

– Jeg har merket økt pågang. Det er tydelig at det har vært en generasjonsskifte på gårdene, og at de nye eierne søker det opprinnelige. Når én gård gjør det, går ryktene og det har nok blitt en smitteeffekt, sier Wenche.

Anne Louise mener det er en merkbar

trend å ta vare på gamle bygninger og interiøret der.

– Det er akkurat som de rene og naturlige produktene har fått sin renessanse. Folk har bedre råd og velger å bruke penger på dette, sier Anne Louise.

– Kanskje det er en motreaksjon på all hvitmalingen. Det finnes jo så enormt mange muligheter, sier Wenche.

■ Wenche gikk malingsfag på yrkesskolen, og karrieren som dekorasjonsmaler startet da hun for 27 år siden meldte seg på kurs for å lære flere malingsmetoder. Siden er det blitt mye prøving, feiling og mange flere kurs i både Norge og Sverige. De siste åtte årene har malingen vært levebrødet hennes.

At Anne Louise skulle bli dekorasjonsmaler var ganske så tilfeldig.

– Da jeg fikk lærlingplass i et malerfirma på Lillehammer og måtte stå og sprøytemale 30.000 kvadratmeter med vegg, sljønte jeg raskt at det ikke var dette jeg ville gjøre resten av livet, sier hun.

Et tilfeldig møte med en østerriksk dekorasjonsmaler som gjenskapte 1800-talls dekor i taket i kulturhuset på Lillehammer i 1991 gjorde henne nysgjerrig.

– Jeg var utrolig heldig og fikk lærlingplass hos Peter Meusburger. Han var utrolig dyktig, og lærte velvillig bort sine kunster, sier Anne Louise.

Hun var jente i et mannsdominert yrke, og mestret et håndverk som svært få kunne.

– Jeg ble nok lagt merke til under NM for lærlinger i 1993, og etter det gikk det slag i slag, forklarer Anne Louise.

For å ta cv-en i kortversjon: Anne Louise har utdannet seg ved den tekniske fagskolen i Odense og studert kunsthistorie ved universitetet i Bergen. Før hun startet sitt eget firma var hun



Tryller fram fortidens kunst